



GUIA DOCENT  
**HISTÒRIA CONTEMPORÀNIA S.XIX**

Coordinació: ZARCO SANTIVERI, ADRIAN

Any acadèmic 2022-23

## Informació general de l'assignatura

<b>Denominació</b>	HISTÒRIA CONTEMPORÀNIA S.XIX		
<b>Codi</b>	100073		
<b>Semestre d'impartició</b>	1R Q(SEMESTRE) AVALUACIÓ CONTINUADA		
<b>Caràcter</b>	Grau/Màster	Curs	Caràcter
	Grau en Història	2	OBLIGATÒRIA
<b>Modalitat</b>	Presencial		
<b>Nombre de crèdits assignatura (ECTS)</b>	6		
<b>Tipus d'activitat, crèdits i grups</b>	<b>Tipus d'activitat</b>	PRAULA	TEORIA
	<b>Nombre de crèdits</b>	3	3
	<b>Nombre de grups</b>	1	1
<b>Coordinació</b>	ZARCO SANTIVERI, ADRIAN		
<b>Departament/s</b>	HISTÒRIA		
<b>Distribució càrrega docent entre la classe presencial i el treball autònom de l'estudiant</b>	<p>28 hores presencials (HP) 10 hores de seminaris, conferències externes i/o sortides = 32,5</p> <p>117.5 hores no presencials (HNP), de les quals se n'inclourà de "no presencials sincrones", que es realitzaran els dilluns en l'horari de classe habitual (poden incloure tutories, videoconferències, seminaris i tallers de debat on-line...)</p> <p>En cas que variïn les instruccions generals derivades de la situació sanitària, aquesta distribució d'hores pot veure's modificada, i sempre que fos possible, es prioritzaria augmentar les hores presencials.</p>		
<b>Informació important sobre tractament de dades</b>	Consulteu <a href="#">aquest enllaç</a> per a més informació.		
<b>Idioma/es d'impartició</b>	Català (hi pot haver material docent en català, castellà i anglès)		
<b>Distribució de crèdits</b>	ZARCO SANTIVERI, A.		

Professor/a (s/es)	Adreça electrònica professor/a (s/es)	Crèdits impartits pel professorat	Horari de tutoria/lloc
ZARCO SANTIVERI, ADRIAN	adrian.zarco@udl.cat	6	

## Informació complementària de l'assignatura

Assignatura on s'introdueixen, exploren i treballen els conceptes claus per entendre el passat humà contemporani i els seus processos de canvi. Hi ha una especial atenció per la introducció dels mètodes de treball i estudi propis de la historiografia, posant èmfasi en els més útils per a la història contemporània.

A més de les classes presencials, es duran a terme tutories individuals i grupals per tal d'encaminar el treball individual.

Objectius acadèmics de l'assignatura

- Proporcionar una visió general dels processos de canvi històric que van tenir lloc a llarg del segle XIX.
- Dominar la interrelació de factors que permeten obtenir una perspectiva global dels processos de canvi.
- Adquirir el domini d'una bibliografia bàsica, com a base d'un raonament crític.
- Dominar el mètode comparatiu d'anàlisi de les diverses conjuntures històriques.

Competències

CB4 Transmetre informació, idees, problemes i solucions a un públic tant especialitzat com no especialitzat

CG4 Posseir les capacitats, eines i recursos per a l'anàlisi i la síntesi d'informació

CE2 Capacitat d'establir anàlisis comparades en l'estudi de la història local, nacional i internacional

CE5 Planificar la recerca, anàlisi, síntesi i exposició d'informació sobre un tema històric, desenvolupant-i argumentant-.

Continguts fonamentals de l'assignatura

- Cap al nou ordre liberal i burgès
- La revolució industrial a Anglaterra
- La revolució Nord-americana i la construcció d'un nou ordre polític
- La revolució francesa i l'Europa Napoleònica
- Liberalisme, nacionalisme i Imperialisme com a problemes del segle XIX
- La consolidació del món burgès: moviments polítics, socials i ideologies
- La construcció ideològica de l'Estat-Nació modern
- Nacionalisme econòmic i imperialisme: la crisi de 1873
- Models de modernització: l'imperi rus, els imperis centrals, la Xina i el Japó.
- Nous paràmetres polítics, econòmics, socials en el trànsit al segle XX.

Eixos metodològics de l'assignatura

Lectura i anàlisi de textos, articles científics i mapes

Cerca, gestió integració i interpretació de material escrit, audiovisual, cartogràfic o plàstic

Escriptura acadèmica individual i col·laborativa

Discussió sobre conceptes fonamentals

Comparació d'escenaris i informacions

Pla de desenvolupament de l'assignatura

Bloc 1; Els fonaments econòmics del món contemporani

Bloc 2; Revolucions i contrarevolucions del segle XIX

Bloc 3; L'era de l'imperialisme

conclusions; El món abans de la I Guerra Mundial

Sistema d'avaluació

- Participació a classe: 10%
- Debat sobre les conseqüències de la revolució industrial en el nivell de vida de la classe treballadora: 10%
- Comentari de font primària: 25%
- Treball bibliogràfic: 25%
- Examen: 30%

Bibliografia i recursos d'informació

ANDERSON, Bonnie S.; ZINSSER, Judith P.: Historia de las mujeres. Una historia propia, 2 vols. Barcelona. Crítica, 1991.

BAYLY, Christopher A.: El nacimiento del mundo moderno 1780-1914. Conexiones y comparaciones globales, Madrid. Siglo XXI, 2010.

- BERG, Maxine: La Era de las manufacturas: 1700-1820. Barcelona. Crítica, 1987.
- BLANNING, T.C.W.: Historia de Europa. El siglo XIX, Barcelona, Crítica, 2002.
- BRIGGS, Asa (dir.): El siglo XIX. Madrid. Alianza Editorial (Historia de las civilizaciones, 10), 1989.
- Historia contemporánea de Europa: 1789-1989, Barcelona, Crítica, 2000.
- BOORSTIN, Daniel J. (dir.): Estados Unidos. Madrid, Alianza Editorial (Historia de las civilizaciones, 12), 1989.
- BRAVO, Gian Mario: Historia del socialismo 1789-1848. El pensamiento socialista antes de Marx, Barcelona, Ariel, 1976.
- BROCA, Salvador de: Les arrels romàntiques del present. Barcelona. Edicions 62, 1997.
- BURLEIGH, Michael: Poder terrenal. Religión y política en Europa. De la Revolución francesa a la Primera Guerra Mundial, Madrid, Taurus, 2005.
- CASSIRER, Ernst: Filosofía de la Ilustración, Madrid, Fondo de Cultura Económica, 1993.
- CHARLE, Christophe: Los intelectuales en el siglo XIX. Precursores del pensamiento moderno, Madrid, Siglo XXI, 2000.
- CIPOLLA, Carlo M.: Economic history of world population, 1962.
- CRANSTON, Maurice: El Romanticismo, Barcelona, Grijalbo Mondadori, 1997.
- DEGLER, Carl N.: Historia de Estados Unidos, 2 vols. Barcelona. Ariel, 1996.
- DIAZ, Furio: Europa: de la Ilustración a la Revolución, Madrid, Alianza Editorial, 1994.
- DAVIDSON, Neil: Transformar el mundo. Revoluciones burguesas y revolución social, Barcelona, Pasado&Presente, 2013.
- DUBY, Georges; PERROT, Michelle (dirs.): Historia de las mujeres en Occidente, Vol. 4, Madrid, Taurus, 1992.
- FERGUSON, Niall: El imperio británico. Cómo Gran Bretaña forjó el orden mundial, Barcelona, Debate, 2006.
- FERRO, Marc (dir.): Libro negro del colonialismo. Siglos XVI al XXI. Del exterminio al arrepentimiento, Madrid, La esfera de los Libros, 2005.
- FRADERA, Josep M.; MILLÁN, Jesús (eds.): Las Burguesías europeas del siglo XIX: Sociedad civil, política y cultura, Madrid, Universitat de València, 2000.
- GAT, Azar; YAKOBSON, Alexander: Naciones. Una nueva historia del nacionalismo, Barcelona, Crítica, 2014.
- GELLNER, Ernest: Naciones y nacionalismo, Madrid, Alianza Editorial, 1983.
- HARTZ, Louis: La tradición liberal en los Estados Unidos. Una interpretación del pensamiento político estadounidense desde la Guerra de Independencia, México, Fondo de Cultura Económica, 1991.
- HERNÁNDEZ-PACHECO, Javier: La conciencia romántica, Madrid, Tecnos, 1995.
- HOBSBAWM, Eric: The age of capital (1848-1975), Weidenfeld & Nicolson, 1962.
- The age of revolution (1789-1848), Cardinal, 1973.
- Rebeldes primitivos, Ariel, 1974.
- Trabajadores. Estudios de historia de la clase obrera, Barcelona, Crítica, 1979.
- The age of empire (1875-1914), Cardinal, 1987.
- Los ecos de la Marsellesa, Crítica, 1992.
- HOFSTATER, Richard: La tradición política americana y los hombres que la forjaron, Barcelona, Seix Barral, 1969.
- HOURANI, Albert: Historia de los pueblos árabes, Barcelona, Ariel, 1992.
- JOHNSON, Paul: El nacimiento del Mundo Moderno, Buenos Aires, Javier Vergara editor, 1992.
- HONOUR, Hugh: El Romanticismo, Madrid, Alianza Editorial, 1994.
- LICHTHEIM, George: Breve historia del socialismo, Madrid, Alianza Editorial, 1975.
- MUNCK, Thomas. Historia social de la Ilustración, Barcelona, Crítica, 2001.
- NASH, Mary: Mujeres en el mundo. Historia, retos y movimientos, Madrid, Alianza Editorial, 2004.
- NASH, Mary (ed.): Femenidades y masculinidades. Arquetipos y prácticas de género, Madrid, Alianza Editorial, 2014.
- PAREDES, Javier: Historia Universal Contemporánea I: de las Revoluciones Liberales a la Primera Guerra Mundial, Barcelona, Ariel, 2007.
- PEREIRA, Juan Carlos: Historia de las relaciones internacionales contemporáneas, Barcelona, Ariel, 2001.
- PÉREZ GARZÓN, Juan S.: Historia del feminismo, Madrid, Libros de la Catarata, 2011.
- REICHARDT, Rolf E.: La Revolución Francesa y la cultura democrática. La sangre de la libertad, Madrid, Siglo XXI, 2002.
- ROBERTSON, Robbie: Tres olas de globalización. Historia de una conciencia global, Madrid, Alianza Editorial, 2005.
- RULE, John: Clase obrera e industrialización: historia social de la revolución industrial británica, 1750- 1850, Barcelona. Crítica, 1990.
- SMITH, Anthony D.: Nacionalismo. Teoría, ideología, historia, Madrid, Alianza Editorial, 2004.
- THOMPSON, E. P.: La Formación histórica de la clase obrera: Inglaterra, 1780-1832, Madrid. Capitán Swing, 2012.
- VEIGA, Francisco: El turco. Diez siglos a las puertas de Europa, Barcelona, Debate, 2006.
- VILLANI, Pasquale: La Edad Contemporánea, 3 vols, Barcelona, Ariel, 1996-1997.
- VILLARES, Ramón; BAHAMONDE, Ángel: El mundo contemporáneo. Siglos XIX y XX, Madrid. Taurus, 2001.
- VOVELLE, Michel: Introducción a la historia de la Revolución francesa, Barcelona, Crítica, 1981.
- La mentalidad revolucionaria, Barcelona, Crítica, 1989.
- VRIES, Jan de: La Urbanización de Europa: 1500-1800, Barcelona, Crítica, 1987.
- WRIGLEY, E.A.; Cambio, continuidad y azar. Carácter de la Revolución industrial inglesa. Barcelona. Crítica, 1993.
- WOODCOCK, George: El anarquismo. Historia de las ideas y movimientos libertarios, Barcelona, Ariel, 1979.
- ZAMAGNI, Vera: Historia económica de la Europa contemporánea: de la revolución industrial a la integración europea, Barcelona, Crítica, 2004.
- ZORGBIBE, Charles: Historia de las relaciones internacionales. Vol. 1, Madrid, Alianza Editorial, 1997.

## Objectius acadèmics de l'assignatura

- Proporcionar una visió general dels processos de canvi històric que van tenir lloc a llarg del segle XIX.
- Dominar la interrelació de factors que permeten obtenir una perspectiva global dels processos de canvi.
- Adquirir el domini d'una bibliografia bàsica, com a base d'un raonament crític.
- Dominar el mètode comparatiu d'anàlisi de les diverses conjuntures històriques.

## Competències

CB4 Transmetre informació, idees, problemes i solucions a un públic tant especialitzat com no especialitzat  
CG4 Posseir les capacitats, eines i recursos per a l'anàlisi i la síntesi d'informació  
CE2 Capacitat d'establir anàlisis comparades en l'estudi de la història local, nacional i internacional  
CE5 Planificar la recerca, anàlisi, síntesi i exposició d'informació sobre un tema històric, desenvolupant-i argumentant-.

## Continguts fonamentals de l'assignatura

- Cap al nou ordre liberal i burgès
- La revolució industrial a Anglaterra
- La revolució Nord-americana i la construcció d'un nou ordre polític
- La revolució francesa i l'Europa Napoleònica
- Liberalisme, nacionalisme i Imperialisme com a problemes del segle XIX
- La consolidació del món burgès: moviments polítics, socials i ideologies
- La construcció ideològica de l'Estat-Nació modern
- Nacionalisme econòmic i imperialisme: la crisi de 1873
- Models de modernització: l'imperi rus, els imperis centrals, la Xina i el Japó.
- Nous paràmetres polítics, econòmics, socials en el trànsit al segle XX.

## Eixos metodològics de l'assignatura

Lectura i anàlisi de textos, articles científics i mapes  
Cerca, gestió integració i interpretació de material escrit, audiovisual, cartogràfic o plàstic  
Esriptura acadèmica individual i col·laborativa  
Discussió sobre conceptes fonamentals  
Comparació d'escenaris i informacions

## Pla de desenvolupament de l'assignatura

Bloc 1; Els fonaments econòmics del món contemporani

Bloc 2; Revolucions i contrarevolucions del segle XIX

Bloc 3; L'era de l'imperialisme

conclusions; El món abans de la I Guerra Mundial

## Sistema d'avaluació

activitat	descripció	Data d'entrega	%
Comparativa d'introduccions	Debat crític sobre diferents introduccions de manuals del segle XIX	5/9/21	10%
Debat nivell de vida durant la RI	Debat sobre el nivell de vida durant la RI	x/9-10/21	15%
Comentari font primària	comentari sobre una font primària (fet a classe)	x/10/21	15%
Treball sobre claus interpretatives**	Breu treball fet sobre les claus interpretatives d'un dels temes proposats pel professor	22/12/2021	18%
plantejament treball de recerca	plantejament d'un treball de recerca sobre el segle XIX (justificació d'interès i llistat bibliogràfic)	a entregar abans del darrer dia de classe	17%
Prova de síntesi**	Es realitzarà una prova final de síntesi (oral)	dia examen marcat per la facultat	25%
participació	es valorarà la participació activa a les sessions i als debats( <b>en cap cas es valorarà l'assistència passiva</b> )		5%

\*\*no es farà mitjana si la puntuació és de menys d'un 4 del treball i d'un 4,5 a la prova de síntesi

La prova de síntesi i el treball sobre les claus interpretatives són **obligatoris** per obtenir qualificació de l'assignatura; a més a més, serà necessari ser avaluat d'indicadors que sumin un 10% més del valor de l'assignatura, en cas contrari la qualificació serà de **NP**

Els alumnes que per raons laborals triïn l'opció d'avaluació alternativa, ho han de fer a començament de curs segons els termes que estableix la normativa de la UdL

[http://www.udl.cat/export/sites/universitat-ileida/ca/udl/norma/.galleries/docs/Ordenacio\\_academica/Normativa-davaluacio-i-qualif.-graus-i-masters-UdL-modif.-CG-24-07-2018.pdf](http://www.udl.cat/export/sites/universitat-ileida/ca/udl/norma/.galleries/docs/Ordenacio_academica/Normativa-davaluacio-i-qualif.-graus-i-masters-UdL-modif.-CG-24-07-2018.pdf)

## Bibliografia i recursos d'informació

- ANDERSON, Bonnie S.; ZINSSER, Judith P.: *Historia de las mujeres. Una historia propia*, 2 vols. Barcelona. Crítica, 1991.
- BAYLY, Christopher A.: *El nacimiento del mundo moderno 1780-1914. Conexiones y comparaciones globales*, Madrid. Siglo XXI, 2010.
- BERG, Maxine: *La Era de las manufacturas: 1700-1820*. Barcelona. Crítica, 1987.
- BLANNING, T.C.W.: *Historia de Europa. El siglo XIX*, Barcelona, Crítica, 2002.
- BRIGGS, Asa (dir.): *El siglo XIX*. Madrid. Alianza Editorial (Historia de las civilizaciones, 10), 1989.
- *Historia contemporánea de Europa: 1789-1989*, Barcelona, Crítica, 2000.
- BOORSTIN, Daniel J. (dir.): *Estados Unidos. Madrid*, Alianza Editorial (Historia de las civilizaciones, 12), 1989.
- BRAVO, Gian Mario: *Historia del socialismo 1789-1848. El pensamiento socialista antes de Marx*, Barcelona, Ariel, 1976.
- BROCÀ, Salvador de: *Les arrels romàntiques del present*. Barcelona. Edicions 62, 1997.
- BURLEIGH, Michael: *Poder terrenal. Religión y política en Europa. De la Revolución francesa a la Primera Guerra Mundial*, Madrid, Taurus, 2005.
- CASSIRER, Ernst: *Filosofía de la Ilustración*, Madrid, Fondo de Cultura Económica, 1993.
- CHARLE, Christophe: *Los intelectuales en el siglo XIX. Precursores del pensamiento moderno*, Madrid, Siglo XXI, 2000.
- CIPOLLA, Carlo M.: *Economic history of world population*, 1962.
- CRANSTON, Maurice: *El Romanticismo*, Barcelona, Grijalbo Mondadori, 1997.
- DEGLER, Carl N.: *Historia de Estados Unidos*, 2 vols. Barcelona. Ariel, 1996.
- DIAZ, Furio: *Europa: de la Ilustración a la Revolución*, Madrid, Alianza Editorial, 1994.
- DAVIDSON, Neil: *Transformar el mundo. Revoluciones burguesas y revolución social*, Barcelona, Pasado&Presente, 2013.
- DUBY, Georges; PERROT, Michelle (dirs.): *Historia de las mujeres en Occidente*, Vol. 4, Madrid, Taurus, 1992.
- FERGUSON, Niall: *El imperio británico. Cómo Gran Bretaña forjó el orden mundial*, Barcelona, Debate, 2006.
- FERRO, Marc (dir.): *Libro negro del colonialismo. Siglos XVI al XXI. Del exterminio al arrepentimiento*, Madrid, La esfera de los Libros, 2005.
- FRADERA, Josep M.; MILLÁN, Jesús (eds.): *Las Burguesías europeas del siglo XIX: Sociedad civil, política y cultura*, Madrid, Universitat de València, 2000.
- GAT, Azar; YAKOBSON, Alexander: *Naciones. Una nueva historia del nacionalismo*, Barcelona, Crítica, 2014.
- GELLNER, Ernest: *Naciones y nacionalismo*, Madrid, Alianza Editorial, 1983.
- HARTZ, Louis: *La tradición liberal en los Estados Unidos. Una interpretación del pensamiento político estadounidense desde la Guerra de Independencia*, México, Fondo de Cultura Económica, 1991.
- HERNÁNDEZ-PACHECO, Javier: *La conciencia romántica*, Madrid, Tecnos, 1995.
- HOBBSAWM, Eric: *The age of capital (1848-1975)*, Weindenfeld & Nicolson, 1962.
- *The age of revolution (1789-1848)*, Cardinal, 1973.
- *Rebeldes primitivos*, Ariel, 1974.
- *Trabajadores. Estudios de historia de la clase obrera*, Barcelona, Crítica, 1979.
- *The age of empire (1875-1914)*, Cardinal, 1987.
- *Los ecos de la Marsellesa*, Crítica, 1992.
- HOFSTATER, Richard: *La tradición política americana y los hombres que la forjaron*, Barcelona, Seix Barral, 1969.
- HOURANI, Albert: *Historia de los pueblos árabes*, Barcelona, Ariel, 1992.
- JOHNSON, Paul: *El nacimiento del Mundo Moderno*, Buenos Aires, Javier Vergara editor, 1992.
- HONOUR, Hugh: *El Romanticismo*, Madrid, Alianza Editorial, 1994.
- LICHTHEIM, George: *Breve historia del socialismo*, Madrid, Alianza Editorial, 1975.
- MUNCK, Thomas. *Historia social de la Ilustración*, Barcelona, Crítica, 2001.

- NASH, Mary: *Mujeres en el mundo. Historia, retos y movimientos*, Madrid, Alianza Editorial, 2004.
- NASH, Mary (ed.): *Feminidades y masculinidades. Arquetipos y prácticas de género*, Madrid, Alianza Editorial, 2014.
- PAREDES, Javier: *Historia Universal Contemporánea I: de las Revoluciones Liberales a la Primera Guerra Mundial*, Barcelona, Ariel, 2007.
- PEREIRA, Juan Carlos: *Historia de las relaciones internacionales contemporáneas*, Barcelona, Ariel, 2001.
- PÉREZ GARZÓN, Juan S.: *Historia del feminismo*, Madrid, Libros de la Catarata, 2011.
- REICHARDT, Rolf E.: *La Revolución Francesa y la cultura democrática. La sangre de la libertad*, Madrid, Siglo XXI, 2002.
- ROBERTSON, Robbie: *Tres olas de globalización. Historia de una conciencia global*, Madrid, Alianza Editorial, 2005.
- RULE, John: *Clase obrera e industrialización: historia social de la revolución industrial británica, 1750- 1850*, Barcelona. Crítica, 1990.
- SMITH, Anthony D.: *Nacionalismo. Teoría, ideología, historia*, Madrid, Alianza Editorial, 2004.
- THOMPSON, E. P.: *La Formación histórica de la clase obrera: Inglaterra, 1780-1832*, Madrid. Capitán Swing, 2012.
- VEIGA, Francisco: *El turco. Diez siglos a las puertas de Europa*, Barcelona, Debate, 2006.
- VILLANI, Pasquale: *La Edad Contemporánea*, 3 vols, Barcelona, Ariel, 1996-1997.
- VILLARES, Ramón; BAHAMONDE, Ángel: *El mundo contemporáneo. Siglos XIX y XX*, Madrid. Taurus, 2001.
- VOVELLE, Michel: *Introducción a la historia de la Revolución francesa*, Barcelona, Crítica, 1981.
- *La mentalidad revolucionaria*, Barcelona, Crítica, 1989.
- VRIES, Jan de: *La Urbanización de Europa: 1500-1800*, Barcelona, Crítica, 1987.
- WRIGLEY, E.A.; *Cambio, continuidad y azar. Carácter de la Revolución industrial inglesa*. Barcelona. Crítica, 1993.
- WOODCOCK, George: *El anarquismo. Historia de las ideas y movimientos libertarios*, Barcelona, Ariel, 1979.
- ZAMAGNI, Vera: *Historia económica de la Europa contemporánea: de la revolución industrial a la integración europea*, Barcelona, Crítica, 2004.
- ZORGBIBE, Charles: *Historia de las relaciones internacionales*. Vol. 1, Madrid, Alianza Editorial, 1997.